

מבעד למסוה*

(שעורים בהסתכלות)

במשך חמישים השנה האחרונות, הראתה הלאומיות כי כחה גדול ועצום. הרגש הזה ברא בזמן קצר מדינות ועמים: הרומנים, הבולגרים, הסרבים וכו'. היהודים הוכיחו במשך הרבה שנים שבעד לאומיותם הם מוכנים להקריב הרבה. המנהיגים הלאומיים מבין הערבים הראו בימים האחרונים, שגם הם מוכנים להלחם בעד רגיש זה—ואצלם סמל כל הלאומיות הוא התרבושי. הלא ידעתם ש"רצופים" הערבים "דורשים" שרצופים היהודים יקבלו את התרבושי בתור חלק מהתלכשת הרשמית של הצופים. אמנם זאת היא לאומיות מהורה. אבל אנשים פשוטים עומדים ותמהים: כיצד? הלא חשבנו עד היום שהתרבושי הוא כלי-ראשם של התורקים, וחתורקים הריהם כידוע שונאים ללאומיות הערבית? ועוד ידוע הוא, שהפלחים הערבים לא חבשו מעולם על ראשם את הצעצוע האדום. ורק "האפנדיב" יקירי-השלטון

(* אכיר תודה ויהי ההחום טובה לקוראים אם יכתבו לו עפ"י כתבת המערכת של "דאר היום" על כל מה שקראו או שמעו בעולמנו, חסר שישימש לו טעמים לקוראים.—עזמות.)

התורקי. ברצונם להחניף לנוגשם העריץ, קשטו את עצמם, במעשנה האדומה. עד כמה שידוע לנו, לא האמיר פיצל, ולא המלך חוסין, ששניהם לאומיים ערבים הם, לא הראו התלהבות גדולה לתרבושי התורקי.

אבל מי יכל להתפאר כי מבין הוא את דרכי המנהיגים הערבים. ומי יערב לנו שבקרוב לא "ידרשו" אלה הלאומיים, שכל בת חוה בארץ ישראל, תכסה את פניה בצעיף התורקי?..

לפני ימים אחדים התעוררו הלאומיים בני-שכם ויערכו הפגנה. ההפגנה הזאת סודרה בכדי לרביע בפומבי את מחאת החושבים נגד השד והרצח שבסביבות שכם, נגד חסר כל אמצעים להטבת מצב הכריאות בכפרים הערבים במחוז שכם, נגד השפעתם המזיקה של אפנדים אחדים, ובכלל נגד כל הבערות והקנאות השוררת במחוז ההוא..

גברת אמת, את סליחתך אני מבקש...

לכל המבקשים משרות: כל מי שרוצה לקבל משרה חשובה במשכרת הנוגה, יתחיל לחרף ולגדף את השלטון הקיים; ידבר גבוהה גבוהה בשם העם והאומה,

יעורר את בני דתו להחריב ולהשמיד בני דת. אזרח...

כפי שידוע לי, מי שעושה כך ישיג בטח משרה.

* * * לפני לילות אחדים סדרו באולם ראינע ירושלים הצגה מיוחדת של תמונת הארץ לכבוד אורחים נכבדים. ההצגה דחצליחה מאד. אחד האורחים, המבקר בפעם הראשונה את ארץ-ישראל, קבל מושג נכון ומדויק מארצנו. הוא למד מתוך התמונות, כי ישנן בארץ, חלוצות מנפצות אבנים (אף על פי שדמסכנות הללו היו מעונינות יותר מדי בצלם. ושכחו לנפץ...).

עדר של שני שורים ופרה בדגניה, גם חמשים תרנגולות ודי, הצלם, ומי ששלם לו לצלם, דבינו כי נחוץ מאד להסתיר את בשתנו מעיני אורח זה, ושקמושכות הנרקכות אין להן מקום בחמונות הגונות שבערן משלמים מקופסות הסכילות פרוטות העם, אשר בתוכו נמצאים גם בני הישוב הנרקכי.

חיינו לו הייתי מנהל עתון בירושלם הייתי משלם משכרת-שמנה לאותו אדון שבהוראותיו נעשו החמונות, בכדי שינהל את ה"רקלמה" של העתון.

חבל, חבל שאין אנו יודעים להשתמש בכוחותינו. איש מומחה ב"רקלמה" ממנים אותנו במחלקת חקלאית, מומחה במכירת חולות, — נעשה לראש ההגירה, ממשורר מפורסם בזרנון דורשים לנהל עבודות "ועד הצירים", גמד נהיה לנושא כליו של ענק, מורה עושה עבודות מפלגות חעבודות, וככה ad Unum!

* * *

והולכים אנו ומתקרמים, בפתח-תקיה קראו לאספת חקלאים, בכדי לדון על שאלת בנין מסלה ברזל בין סתה-הקוה וראש-אלעין. באו גם פקידים ומורים שלא הוזמנו. אבל זה מובן. הלא מורינו כוחבים על החקלאות, ופקידינו מפקדים על חיינו. איך שיהיה והאספה נפתחה. החקלאים רצו לדון על שאלות פשוטות והמרוות. והפקידים, כמובן, רצו לחת לאספה צורה עדינה האיריאליסטיח, הרי ידוע שרוב הפקידים והמורים אינם מתחשבים עם דברים נסים וחמריים. ובכדי להכנים את האספה לתוך אורה עדינה, השתמשו הבלתי-חקלאים האלה, בלשון איסתגניסיר, כיאות לחניכי הספרות המפלגתית, שכל כך מצטיינת היא בעדינות לשונת בכלל, ובפרט בשעה שהיא דנה בשאלות המושכות והאכזרים. וראו זה פלא: החקלאים הגסים לא הבינו כמה יפי יש בפי

פקידים, ויבקשו אותם במחילה מכבודם לעזוב את האספה... והפקידים צרחו מרה וצעקו — ובצדק: אלה הבורגנים, מתי נשמיד אותם כליל? והנה לא די שיש לנו בורגנים, אלא יהתעוררו פתאם בניהם ויקחו לעצמם את השם הנורא והמזוה "בני בנימין" — ומה לעשות? והלא לבני בנימין יולדו בנים, ואז מה?

* * *

מחלת השכיחות מחלה מתרבת היא. הנה גם האסירים אשר בבית הסהר של ירושלם החליטו ברב דעות של שמנה עשר קול נגד שלשה קילות של השוטרים, לשבת, ובאותו יום הוציאו את החלטתם לפעל. להוכיח שאין הם מחוסרי רגשות עדינים, לקחו אתם שמנה עשר האסירים למזכרת נצח את שלשלאות הברזל אשר פארו את גופם בשנתם בכלא. במשך כל הזמן שראדונים ישבו על שלחן המגשלה, לא הכיר בהם כלל מנהל בית הסהר שעסק לו עם צדיקים ממש. ופתאם והנה נעלמו מהעין, כאילו בלעה אותם האדמה — "ליו ניקעם" אמתיים, אני אומר לכם. אכן החייל הם שורה של הפתעות!...

* * * לכותבים אליו תודה רבה. המכתבים שאני מקבל הם מלאי ענין ושונים

משקלם זהב. הוסיפו-נא גברותי ורבותי, כל מלה שהנכם כותבים אלי אני בולע אותה בסקרנות בוערת. והפעם אענה לאחדים מכם: לאחד החושבים: "לא מצאת! נחש עוד פעם. גם מר אוסישקין איננו אוהב ביותר את מר זבוטינסקי, הבשכיל כך צריך לחשב שהוא "עזמות"?

לצעירה מתאבלת: אם הכחור שאת אותבת עזב אותך לאנחות, צר לי מאד; אבל באמת אי אפשר להקפא אוהו. מבעד למסוה. לסופר סתם: לבי דואב לשמע שאתה יכל לכתב הרבה יותר טוב. מעזמות, ושכלל זאת, דאר היום לא הדפס את מאמרך. אבל הרי ידוע לך שעורכי עתון זה מחוסרי טעם ספרותי הם. נסה-נא את כתך עם עתון יומי אחר שבירושלם, הם בטח ידפיסו את יצירותך, בפרט אם תדע להפך את דיו-קסתך לויטריוול צורב נגד כל אלה שאינם עונים קדוש, קדוש, קדוש, לדעותיהם של בעלי המונופולין הלאומי בארץ. לגברת ש. ג.: חן חן בעד המספרים אבל את שערותי לא אגזז!

עזמות